

Trots ?

Aangezien nadenken in de politiek niet verboden is, heb ik lang nagedacht over het “initiatiefvoorstel” participatie dat de D66-fractie Kaag en Braassem in de raadsbijeenkomst van 27 maart j.l. liet presenteren. Zou D66 ook nagedacht hebben alvorens haar idee in de publiciteit te brengen? Ik vraag me af waarom D66, na drie jaren in het raadsbestel aanwezig te zijn, op het idee gekomen dit voorstel nu pas bij de raad in te dienen. Was participatie in de achterliggende drie jaar niet opportuun? In het raadsakkoord 2014-2018 “Anders denken, anders doen” wordt invloed aan de voorkant in plaats van inspraak aan de achterkant gepropageerd. Dat is in veel gevallen nog niet of niet op een voor betrokkenen aanvaardbare wijze tot stand gekomen. Wat opviel is dat D66 de presentatie over liet aan “Matthijs de Lig”, in casu burgerlid Nick van Egmond. Enthousiasme kan hem niet ontzegd worden. Door zijn gechargeerde voorlezerij deed hij me denken aan Thierry Baudet. In de hal van het gemeentehuis staat al een piano. Het wachten is op het moment dat Nick er op plaats neemt. Met of zonder zakje lavendel.

In de drie minuten durende inleiding nam hij liefst twaalf keer het woord “trots” in de mond. Met veel plezier had hij aan “een concreet voorstel” gewerkt. Hoewel Van Egmond de raadsfracties bedankte voor hun support, bleek niet bij alle raadsleden uit hun nonverbale expressie grote betrokkenheid. Van de mogelijkheid in discussie te gaan met de indieners maakte geen enkele fractie gebruik. Wie de moeite neemt via de webcast de inbreng terug te kijken en te luisteren, ziet hoe Van Egmonds minzaam kijkende buurman Marcel Doze (CDA) zijn gezicht in de plooi probeert te houden en drie maal een slok thee neemt. Achter hen haalt de correspondentie van het Algemeen Dagblad een zakdoek uit haar tas. Ik vermoedde om ontroerd haar tranen weg te vegen. Zij begint echter uitvoerig haar neus te ledigen en bekijkt geïnteresseerd de opbrengst. Vervolgens bergt zij haar zakdoek op. Beelden waar je niet vrolijk van wordt.

Het slot van de presentatie vestigt bij mij sterk de indruk dat er sprake is van een egodocument. In een vlaag van geestelijke zelfbevrediging klonk er:

“Daar geloof ik in, dat vind ik belangrijk en daar werk ik voor. Ik heb met plezier aan dit voorstel gewerkt en ik wil iedereen die iets heeft bijgedragen erg bedanken. Ik ben trots op het eindresultaat en trots op de raadsbrede steun. En ik hoop dat na de stemming alle raadsleden met trots kunnen zeggen: dit heb ik gesteund”

Wie iets bijgedragen heeft en waaruit die bijdrage bestond blijft duister. Dit terwijl de partij altijd voor transparantie pleit. Hoewel daartoe niet bevoegd stak de spreker bij de stemming toch zijn hand op(!). Om de indiener bij gebrek aan respons uit de raad niet met een teleurstellend gevoel naar huis te laten gaan, had portefeuillehouder Yvonne Peters geregeld namens het college te reageren in verband met het voorstel herziening MRSV. Zij pakte de fractie handig in door te stellen dat de D66-participatiegedachte mooi als pilot kon dienen bij de evaluatie en actualisering van de MRSV. Dat traject kan niet zonder invloed en inspraak van belanghebbers en inwoners worden afgehandeld. Wie dat zou voorstellen begrijpt de tijdgeest niet goed. De jaren zeventig uit twintigste eeuw zijn immers teruggekeerd.

Overigens is het opvallend dat de term “participatie” in het zeer gedetailleerde D66- verkiezingsprogramma 2014 – 2018 in het geheel niet voorkomt. Wel wil men burgers en belanghebbenden via een pilot bij ontwikkeling van gemeentelijk beleid betrekken (pag.2/3). Daar haakte Peters handig op in en vermeldde dat participatie bij de nieuwe MRSV/MO al is voorzien. Dit was bij de ontwikkeling van de eerste MRSV ook een onderdeel van het proces. Er is dus geen sprake van een cultuuromslag maar van teruggrijpen op gevoerd beleid. Van schrik stelde Van Egmond een tweede pilot voor. Maar een pilot is eenmalig, daarna “ga je voor het echie”. aldus Peters. De inspreker ging overstag(!)

Participatie kan pas succesvol tot stand komen als daaraan informatie in de ruimste zin des woords vooraf gaat. En dit ontbrak nog wel eens de afgelopen drie jaren. Had de vorige raad er bijna vijf jaar voor nodig om een webcast te laten installeren, deze raad doet er al drie jaar over om een emailnotatiesysteem in werking te laten treden. Als een raad geen, ontijdige of onvoldoende voorlichting biedt aan inwoners, moet hij niet verbaasd zijn dat onvrede en apathie zijn deel worden. Als je inwoners niet laat participeren bij de ontwikkeling van het Doel en Inspanningen Netwerk(DIN), maar dit achter gesloten deuren behandelt, ben je nog niet op het gewenste pad. Tussen woorden en daden ligt vaak een politieke werkelijkheid die niet voor geloofwaardigheid zorgt.

Opvallend is dat juist bij de voorbereiding van dit onderwerp invloed van inwoners niet aan de orde was. Bij een raadsvergadering mag niet ingesproken worden. Bij het forum stond het niet meer op de agenda. Blijkbaar hadden de overige fracties geen behoefte aan discussie en kritische kanttekeningen. Ik ga ervan uit dat zij niet klakkeloos volgen wat D66 voorstelt. Het is ook lastig om

tegen betrokkenheid van burgers te zijn. Net als tegen een pardoes ingediende motie voor inzameling taxussnoeiwerk waarvan de revenuen worden besteed aan kankerbestrijding. Dit lijken typische D66 moves te worden. Nu was men wel zo collegiaal getrapte steun te zoeken bij andere fracties. Maar wat was hun inbreng? Zij zaten bij deze vroege Code Oranje verkiezingsactie een beetje hulpeloos te kijken. Bij verrassing ingepakt en om de verhoudingen niet te belasten maar steun verleend?

Wat nu het concrete van dit initiatiefvoorstel was, blijkt niet uit de opsomming van gedachten. Voorzien van twee bijlagen kieperde de fractie het idee bij het college over de schutting met het verzoek om binnen drie maanden met een uitgewerkt voorstel te komen. Richtlijn, format, routekaart en onderzoek worden gewenst. Had de fractie dat niet zelf kunnen doen? Op die manier kan elk leeghoofd een idee aan kaarten en een ander het werk laten doen. Ik zou me wel twaalf keer bedenken en zeker niet trots zijn het op deze manier te doen. In ieder raadsvoorstel is al een onderdeel participatie en tijdlijn opgenomen. Per voorstel kan de raad bepalen of en hoe inwoners en belanghebbers kunnen worden ingeschakeld. Leest D66 daar overheen? Afzonderlijke expliciete participatievoorstellen heb ik van haar nog niet vernomen.

Is in dit geval sprake van jeugdige overmoed of van PLUS-denken? Daarover ga ik nog eens rustig nadenken. Bij de behandeling van het procesvoorstel MRSV/MO kwam raadsnestor Cees de Lange(CDA) nog even op het onderwerp terug. Hij wilde geen dissonant laten horen, maar wees terecht op de mogelijkheid dat het (niet) honoreren van participatie-inbreng tot teleurstelling kan leiden. Betwiste woningbouw in Hoogmade is een goed voorbeeld hiervan. (Hoewel D66 in haar verkiezingsprogramma zich geen voorstander toont van inbreilokaties gaat de fractie toch akkoord met woningbouw bij de school. Haar programmaschrijver behoort tot de verontruste Hoogmadenaren). Weerstand en onbegrip vallen een raad ten deel, als vooraf niet duidelijk is gemaakt dat in een representatieve democratie een gemeenteraad zonder last besluiten neemt. Het voordeel van het nesterschap is dat je door ervaring een breder overzicht hebt en gevolgen en consequenties doordacht kunnen worden.

Waaraan herinnert mij deze plotselinge D66 participatie-oprising? Aan het bericht van 24 mei 2016 op haar site en de folder dat jaar uitgedeeld op de braderie in Oude Wetering: "D66, 2 jaar in de gemeenteraad". Een vorm van

misplaatste borstklopperij waarop nogal wat valt af te dingen. Als ik lees wat D66 de komende 2 jaar(nu nog 1 jaar) op vijf speerpunten wil bereiken mogen ze wel haast maken. Het oude verkiezingsprogramma kan wel een herziening gebruiken. Er wordt aan gewerkt. Liefst wat meer op hoofdlijnen. Ik vrees dat er in verkiezingstijd nog veel D66 ketelmuziek te horen zal zijn. Het mag wel een toontje lager. De landelijke uitstraling Pechtold zal straks meer stemmen opleveren dan de lokale prestaties van de fractie in deze bestuursperiode. Dit ondanks het jaarlijks uitsteken van de regenboogvlag.